

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 23. Quid præterea sit notandum circa restitutionem rei incertæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

nus, quo v. g. rem abiciat, aut videns abjectam
 exterius prodat se nolle resumere; de cætero non
 præsumi abjecisse, cum forum externum non ju-
 dicet de internis, nec illa inspiciat: itaque si ita
 abjecerit etiam externo signo addito, fit nullius,
 & postea primò occupantis, quæ autem sit diffe-
 rentia inter dominium & possessionem, videri
 potest *Lugo* n. 60. §. *dices*.

§. 6. Ut res, quæ nullius est aut censetur dere- 91
 licta, fiat primò occupantis, debet ab eo verè ap-
 prehendi, hinc si Titius & Cajus ambulent, & Ti-
 tius primus videat gemmam, quæ nullius est, ve-
 litque esse suam, Cajus autem illam prior ap-
 prehendat animo habendi ut suam, gemma est
 Caji, qui primus occupat, *Lugo* d. 6. n. 98.

Q. 23. Quid præterea sit notandum circa resti- 92
 tutionem rei incertæ. R. Seqq: §. 1. Habens rem ta-
 lem non tenetur credere cuivis dicenti rem esse
 suam, sed examinandum, an id prudenter sit cre-
 dibile: quòd si plures dicant esse suam, & omni-
 bus consideratis dubitetur æqualiter, cujus sit, si
 consentiant, distribui debet inter illos; si autem
 non consentiant, deponenda est, ut auctoritate
 Judicis uni assignetur; vel in pauperes est distri-
 buenda, *Bonac.* de Restit. d. 1. q. 3. p. 4. n. 16.

§. 2. Quando scitur rem pertinere ad unum è 93
 pluribus, sed resciri non potest ad quem deter-
 minatè, debet restitui inter illos dividendo pro
 rata majoris probabilitatis vel dubii, quia singuli
 habent jus dubium ad rem illam, nullus autem
 certum, ergo æquitas postulat restitui illis pro
 qualitate dubii, *Molin. Less. Lay. Castrop.* aliique
 cum *Petseh.* pag. 652.

§. 3. Si quis ex delicto habeat bona incerta, de- 94

D 4

bet

bet restituere locis sacris vel pauperibus, uti de pretio usurario definivit *Alex. III. cap. Cum tu, De usuris*: idem est de acquisitis per simoniam, secundum dicta p. 1. n. 239. Similiter alia ex recepta consuetudine & communi D:D: consensu restitui debent sacris locis vel pauperibus, *Burgh. cent. 2. cas. 73. flls: tr. 4. d. 2. n. 258*. Si tamen iniquus detentor sit ipsemet pauper, potest propria auctoritate sibi attribuere, *S. Th: Scot: Nav. Gabr: Med: Laym: Molin: Vasq. Sanch. 1. 6. c. 11. n. 54. aliique multi cum flls. d. 3. n. 250*. Ratio est, quia paupertas est sufficiens causa retinendi: Addunt *Lugo d. 20. n. 8. & flls. n. 191*. etiam posse retinere, si debitis ultra vires gravatus esset, tum enim esset reipsa pauper: Si tamen in aliqua Dicecesi essent specialia statuta, ut distributio eorum fieret secundum dispositionem Episcopi vel Confessarii, uti *Bonac: dicit esse Mediolani*, talibus locis standum esset ejusmodi statutis.

- 95 Q. 24. Quid faciendum, si dominus compareat, postquam res pauperi vel piæ causæ applicata est. R. §. 1. Si prius adhibita est sufficiens diligentia pro inveniando domino, *Sotus, Henriq: Navarra, Led:* aliique cum *Lugo d. 21. n. 101*. dicunt non esse obligationem restituendi domino, quamvis res adhuc exstaret, quia pauper vel locus pius acquisivit dominium, tradita enim est, quando dominus non poterat censeri rationabiliter inventus; è contrà domino restitui debere à paupere vel loco pio, dicunt *Mel. Laym. Castrop. Persch. pag. 649. Dian. p. 11. t. 8. R. 12.*, quia prior distributio videtur facta ex conditione, si nō compareat Dominus, alioquin negotium ejus esset malè gestum, ergo si compareat, distributio est in-